

ŽIVÁ VÍRA – MRTVÁ VÍRA

Začalo se mluvit o „živé víře církve“, a to v církevních dokumentech. Myslí se tím víra, jak ji v této době hlásá magisterium vyučuje katecheze a přijímá věřící lid. Víra, ze které teď církev žije. Ne tedy teoretické představy teologů, které se třeba neprosadí, které mohou být i mylné.

Teologové rozumí živou vírou spíše víru, která navazuje spojení se současným životem a jeho vývojem. Nebojí se myšlení a otázek dnešního člověka a mluví k němu jeho řečí, jako Kristus mluvil řečí své doby. Opouští zastaralé formulace, které uspávají věřící, neoslovují hledající a odpuzují nevěřící.

Tím jsme u prvního tematického bloku těchto textů, Na jednom případě se prakticky vyjevuje vztah magisteria a teologie v pokoncilním období. Budiž řečeno přímo, že oběma stranám sporu jde o živou víru, a to velmi vážně; je to zjevné, když se materiály pročtou trochu šíře a uvážlivě. Stanoviska mají ovšem různá, ale ne protichůdná, nýbrž komplementární: *zajištění* víry (statický prvek) – rozvíjení víry (dynamický prvek).

A co třetí strana, sociologická základna církve, my naslouchající magisteriu i teologii, abychom čerpali pro sebe i pro jiné, kterým máme svědčit c Bohu Ježíše Krista? O nás jde hlavně, spor o Boží pravdu se vede pro nás.

Co tedy my k tomu – nechat je nahoře být, ať si to vyřikají, nebo se do toho sami zamíchat? Raději využít třetí možnosti: podívat se nepředpojatě do církevní struktury v pohybu a lépe si ujasnit smysl jednotlivých složek. Nahlédnout, jak nesnadná a odpovědná je úloha vyslovovat věčné Boží zjevení nově do stále nové doby.

V žádném případě není důvod pohoršené se odvrátit, ani rozpálit se hněvem buď proti magisteriu nebo proti teologům. Ani tísnivá situace neopravňuje k útěku do té či oné simplifikace, každá je útěk od církve, jaká je teď, ne perfektní, neboť lidská, naše. K ní ať pocítíme trochu víc lásky, úzkosti o ni, potřeby prosit za ni a za všechny její složky.

Zápas o víru je znamením bytostného zájmu o Boží věc (lhostejná údržba se neangažuje). Je v tom život, ne chátrání. Jen to srovnajme se současným zkázněným marxismem, který už nevzrušuje nikoho.

Dosud jsme hovořili jen o jednom aspektu víry: o poznání, nauce, o víře *obsahové*. Je živá, když je schopna probouzet život Ducha v myslích a srdcích. Je mrtvá, když nezaujme, nechává člověka chladným.

Ale tím se dostáváme k druhému tematickému bloku tohoto čísla. V něm jde více o víru *osobní*. Její podstatou je vztah. K víře — vztahu směřuje všechno poznávání, hlásání, zjevení. Bez ní ztrácí smysl. (Ovšem teprve vztah, láska, dává hlubší poznání.)

Vztah k Bohu zahrnuje víc než „přijetí za pravdu toho, co Bůh zjevil“. Patří k němu organicky důvěra, láska, touha, prožívání, bezpečí – i suchost, temnota, nejistota, nepokoj. Je-li vztah trvale klidný, bez problémů (u svatých to nebylo), je otázka, zdali víra neumřela, aspoň z hlediska srdce. Nejen skutky (Jak 2) patří k živé víře.

Toto číslo je mimořádně tematicky sevřené a náročné. Sešlo se v něm mnoho i různých, někdy i rozporných pohledů na základní skutečnost křesťanského bytí. Poskytuje malý obraz současného myšlení v církvi. Neříká o víře vše, ale něco snad každému.